

Beletristica, sciintie, arte, viétia sociala, moda.

Pesta 10/22 ianuaru.

Va est in ffa-care domineca. | Redact. : strad'a Dunarei nr. 3.

Nr. 2.

Anulu VII, — 1874.

Pretiuulu pe anu 10 fl., pentru Roman'a 2 galbeni.

Gorciacoff.

Cestiunea orientala, a cestu nodu gordianu, a avutu, are si va avé insemnatatea sa cea mai mare pentru diplomatii Europei, câ-ci de la deslegarea ei buna séu rea, depinde sórtea toturor natuniiloru din oriente; si in specialu, e de interesulu celu mai mare pentru noi Romanii, câ-ci de la bun'a ei deslegare depinde si fericirea séu nefericirea nóstre. Ea póte sé realizeze unu 'isu placutu, edítu chiar de

Principele Al. Gorciacoff.

la protoparintii nostri, — séu ea póte sé ni puna o stavila neinvinsa in calea fericirii nóstre.

Acésta cestiune vitala, nu arare-ori deveni flagranta, rescollandu popóre cari nu mai poteau portá jugulu selaviei, conturbandu pacea imperieloru cu nescé institutiuni apesatórie, si ocupandu diplomati'a mare; — dar totu de atâtea ori ér adormise, stinsa de ventulu rece alu absolutismului pèdominatóriu.

Ea adormi-

se! — dar nu trebuì decãtu numai o nota diplomatica, si éca-o! adi, totu cestiunea acésta, e flagranta, mai tare decãtu ori-si-candu, infri-cosiandu pe multi. Actulu acest'a fu produsu de cunoscut'a nota a ministrului rusescu Gorciacoff catra poterile garantatórie, care catra finea anului trecutu cadiù ca o bomba in intrég'a Europ'a, declarandu printr'ins'a, câ Rusi'a nu mai recunósce tractatulu de la Paris.

Conferinti'a, conchiamata pe 17 a l. c. la Londra, — va avé sê deslege cestiunea acést'a grea. Câ óre reesi-va? la acést'a respunda politiciii. Noi, ca simplii cronicari credemu a impliní detorinti'a nóstra, publicandu portretulu si biografi'a barbatului, carele e urdítoriulu acestei conferintie remarcabile.

Principele Alesandru Gorciacoff, ministrulu de externe alu Rusiei, fu nascutu in 1798, si e dintr'o familia de frunte a Rusiei. Unu stramosiu alu lui, care traiá pe la anulu 1240, erá principele Ciernigovei, si diu'a, in care morise acest'a, se serbéza pana adi din partea bisericei rusésce. De la acest'a se detragu mai multe familie mari, cari tóte se radicara la rangurile cele mai innalte, si créng'a familiaria Gorciacoff, care pana in seclulu trecutu nu erá pré cunoscuta, numai de atunci se urcà la demnitáti mai mari, de candu principele Ivan luase de socia pe fét'a renumitului generalu Suvaroff.

Gorciacoff, terminandu-si studiele sale in liceulu din Sars-koje-seló, se decise pentru carier'a diplomatica, si ca secretariulu contelui Nesselrode participà la congresurile din Lai-bach si Veron'a. In 1824 fu numitu secretariu la ambasadur'a din Londr'a, unde apoi se ocupà si cu studiulu limbisticu. In 1832 ocupà in Florenti'a si Vien'a asemene posturi fórte insemnate. In 1841 se aflá in Stuttgart ca tramisu extraordinariu, fiindu in interesulu Rusiei a fi in relatiuni intime cu curtea de aci. Totu in timpulu acest'a, fiindu câ in Germani'a erau miscãrile politice fórte serióse, avea insarcinarea de a incunoscintiá pe regimulu seu despre tóte aceste. In 1848—9 erá ca ambasaduru alu Rusiei in adunarea confederatiunii germane, desvoltandu o activitate de totu mare. In anulu 1854, candu a eruptu resbelulu orientalu, fu numitu ambasaduru la Vien'a in loculú bar. Meyendorf care nutriá pré multa sperantia in amiciti'a Austriei. Mai in urma fu numitu in loculú contelui Nesselrode, de ministru de externe, in care demnitate functiunéza si adi.

Gorciacoff, de si e deja de 72 de ani, si suferé de reuma, are inca unu spiritu fórte

viu, — o judecata precisa si in interesulu ; liticei e neobositu, nu se teme nici de caleto-riele cele mai lungi. Inainte de erumperea resbelului germanu-francesu, elu petrecù la Ems si Berlinu, unde avù convorbiri dese cu contele Bismark, si cestiunea orientala, a carei fire le tiese dinsulu, éca, acum e la ordinea dñlei.

Aviditatea anglesa, finéti'a francesa, sciinti'a germana si duritatea rusésca, — acést'a conglomeratiune de insusíri lu-caracteriséza pe dinsulu si lu-face singuru posibilu de a conduce politic'a euceritória a Rusiei, catra planulu specificatu prin testamentulu lui Petru celu mare.

Europ'a la anulu 1870.

Abié se alinase tempest'a fiorósa,
Ce multe rose mandre din lume prapadi;
Abié 'nghití pamentulu multímea cea de óse,
Ce man'a batalfei pe dinsulu o sedí.

Abié fatalulu Caron volé sê pauseze...
Câ-ci mórtea, crud'a mórte o l' multu l'a fatigatu;
Si-abié sciinti'a, artea 'ncepuru sê prospereze,
Câ-ci in fatalitate si ele-au scapetatu:

Candu éra-si uraganulu tempesta ne predíce,
Si Domnulu dñlei 'mbraca vestmentulu funebralu;
Vre-o câte-va mominte! Ah! timpuri neferice!
O! bate Dómne sante pe celu ce-é crimínalu!

Dar nu.. pedéps'a-i mare; furtun'a prapadesce,
Restórna totu ce afla mai mandru, mai frumosu;
Betran'a nóstra sora in sange se 'nvalesce,
Ér corbii canta 'n urm'a marsiavului colosu.

Natur'a bubuesce din sferé pana 'n sferé
De urletulu trompetei atátu de fiorosu;
Si ori ce sufletu nobilu e léganu de dorere,
Câ-ci nu cunósce margini tiranulu furiosu.

Si calulu albu de spume alérge pe campía,
Ducéndu trupsiorulu rece alu junelui erou;
Din colo cadu voinicii o suta,.. ba! o mia;
O! ce doreri cumplite! O! ce fatalu tablou!

Ér mum'a veduvita genunchiulu si-lu inclina
Si cere consolare de la 'mperatulu santu;
In giuru de ea orfanii, o vai! amaru suspina,
Câ-ci nu mai are cine li tinde nutrementu!

Sorore mandre, bele, copile rumenite,
Ca ros'a matinala din dñlele lui maiu;
De dulcea fericire in lume parasite
Traescu scaldate 'n lacremi, adormu pe bratí

A museloru palatie ca vecii de betrane,
Ce-au datu nectaru la sute, la mii de criniori ;
Sunt ars', ru'nate, ca 'n dîlele pagane,
Ér dînele artiste se scalda 'n lacremiori.

Ah! crudo Eris! crudo! acum te desfatéza!
Alérge si te scalda in sange innocentu!
Ér voi vampiri ali lumei, cum Clio ve botéza,
Periti, periti cu totii in negrulu continentu!

T. Ceontea.

Marti sér'a.

— Novela poporala, premiata. —
(Urmare.)

II.

Veronic'a.

Dupa ce fetele s'au dusu cu ap'a de séra, strad'a si giurulu fontanei a remasu monotonu ; numai murmurulu isvorului sioptea tainicu in liniscea profunda.

De odata se ivi pe strada o figurá ; de siguru cutare féta a intardíatu a duce apa de séra , câ-ci cu pasi rapedi se apropiá de fontana.

Intru aceste innoptase de totu. Intunereculu érá desu, dar numai decátu disparu éra-si la ivirea lunei ; si acú se potea observá, câ figur'a — ce merge spre fontana — e o féta cu olu la mana, si care ajunsese deja la fontana.

Aici statú pe locu si ascultá, apoi cautá in giuru, câ nu va vedé pe cine-va? Privirea ei sborá preste satu pe délulu lungu, intr'a colo, unde se aflau staurile oiloru si colib'a pecurariloru. — Nu aude, nu vede nimicu ; — de siguru asceptá pe cine-va.

— In colib'a lui nu se vede zare, — sídce fét'a — óre unde-i de nu me ascépta!?

Apoi éra cautá 'n giuru, câ óre nu a audítu cine-va ; se apléca in fontana si si-umple olulu, lu-scóte plinu si ca sê se stórca ap'a de pe elu lu-pune josu ; ea se radiema de bîrnele fontanei si meditéza....

Lun'a se redicase susu pe bolt'a ceriului, rosiéti'a din giurulu ei si intunereculu noptii disparuse, se vedea mai ca diu'a ; numai liniscea profunda si umbrele mari dovedeau, câ acest'a e timpulu odihnéi.

Fét'a meditandu stá totu radiemata de bîrn'a fontanei. — Ea avea o talia nalta, blondina ; spacelulu ce-i cuprindea pieptulu lasá sê vedi cea mai perfecta gracia naturala. — Ea stá cu cotulu radiemata pe bîrna, cautandu

cum spumega isvorulu ; olulu plinu ce stá de o parte, întregea icón'a idilica, care in momentul acest'a ar fi potutu servi de unu modelu frumosu pentru penelulu unui pictoru.

— Buna sér'a Veronica! — o desceptá o vóce móle din meditatiune.

— Bine ai venitú ; — respunde fét'a tresarindu, — cugetam câ nu-i vení.

— Dar cum sê nu, draga, candu atátu de ferbinte te iubescu! — respunde venitulu, cautandu cu placere in ochii Veronicei.

— Asceptu de multu, si mam'a m'a probózi, déca m'oiu duce tardíu a casa cu ap'a.

— Am intardíatu si eu, draga Veronica, pana mi-am asiediatu oile, mi-am luatu diu'a buna de la ele, cine scie mai vedé — l'oiu candu-va?

— Ce vorbesci Petre? — lu-intréba Veronic'a spariata!

Celu ce vení, érá pecurariulu Petrea, dragutiulu Veronicei.

— Asculta, Veronica, — incepe Petrea prindiendu-i manile rotunde, — te iubescu ca pe sufletulu meu ; te iubescu mai multu, decátu cum iubescu florile róu'a ; si te iubescu mai ferbinte, decátu cum iubesc pamentulu radiele sórelui ; te iubescu mai cu doru, decátu paserile primavér'a si mai multu decátu turturéu'a luncile verdi si padurile umbróse ; ah, draga Veronica! si de iubirea ta me uscu, de dorulu teu me topescu, câ-ci scíu, presimtiescu câ nu-i fi a mea.* — De candu ne iubimu : fluer'a nu mi-asié voiósa ca mai nainte, numai doine de gele potu cantá cu ea ; tonulu mi-i ragusítu, nu potu horí asié poternicu ca mai nainte ; tóte aceste sunt semne rele. M'am otaritu sê sciu odata adeverulu ; am vorbitu cu bab'a Chib'a sê-mi caute cu bobii, sê-mi vrajésca si sê-mi spuna vítoriulu ; apoi de mi-a spune, câ tu nu me iubesci si nu-i fi a mea : m'oiu duce in catr'o voiú vedé cu ochii, m'oiu duce in lume, de nici de nume sê nu-mi auda pe aici nime!

— Eu te iubescu Petre ; — lu-intrerumpe Veronic'a — nu trebe sê-ti vrajésca nime, si n'ai pentru ce a merge 'n lume.

— Sciu câ tu me iubesci, dar si acea o sciu, — continua Petrea — câ tatalu teu nu va voi ca tu sê te mariti dupa mine ; acésta voiescu sê o scíu cu siguritate de la bab'a Chib'a.

— Si ti-a sci spune?

— Da — sci!

— Dómne, cum mi-ar placé sê-mi caute si mie de norocu, — díse apoi Veronic'a.

Ea inca se temea intocmai ca Petrea, câ

tatalu seu nu va maritá-o dupa unu pecurariu.

Si cum ar si maritá-o, candu i vine petítioriu unu clericu!

— Apoi vina adi sér'a in siediatóre, — o sfatuesce Petrea — si candu va fi de mersu a casa la mediulu noptii, dupa cantatulu cocosiloru, atunci candu toti ómenii-su culcati, candu inca si ap'a dórme, vomu merge la vrajítória, si ea ni-a spune vítoriuulu amenduror'a; — vina draga, Veronica, câ a traí in nelinisce e grozavu.

— O sê vinu, de m'a lasá mam'a sê me ducu in siediatóre; — respunde ea luandu-si olulu la mana, si pornindu catra casa.

Petrea i-a luat olulu si i l'a dusu pana la portitia. Ací s'a despartítu imbratísiandu-se si promitiendu-si a convení in siediatóre.

— Te-oiu asceptá; — dîce Petrea.

— Voiu vení; — i respunde Veronic'a, intrandu pe portitia.

Muma-sa, o muiere aspra, o asceptá cu nerabdare si se mirá câ cum de intardîa atât'a, in totu minutulu cautá pe feréstra câ nu vine fét'a?

Candu a intratu in casa, mama-sa o agraesce maniósa:

— Da acuma ai sapatu fontan'a aceea, de ai siediutu atât'a; séu i-a secatu isvorulu?

Veronic'a n'a respunsu nimicu, a pusu olulu pe lavitia si luandu-si furc'a la mana a prinsu a tórce.

— Nu audi!? — unde ai remasu atât'a? — striga muierea furiósa.

— La fontana; — respunde Veronic'a.

— Vai, sece-ti capulu, éra ai siediutu cu atare fetioru, — numai odata sê nu asculti tu de mine, câ sciu câ te-oiu saturá eu de fetiori; — da nu ti-i tîe rusîne a-ti face tréba cu tiangaii aceia, — continuà mam'a punendu si manile pe sioldu si clatinandu din capu, du-te ada lemne in casa si vedi de rendulu cinei!

Veronic'a si-a pusu furc'a de o parte si a esítu afara.

— Hm hm! — mormai muma-sa, fét'a acésta de a buna séma si-bate capulu cu atare fetioru din satu. si de va audí clericulu acel'a, nu va vení sê o ieie, ea va remané ací pe capulu meu, séu voiu fi silita sê o maritu dupa unu mutu séu unu serantocu; — dar voiu invetiá-o eu, nici la siediatóre nu o lasu sê mérga mai multu.

Asié voiá mam'a Veronicei cu sil'a s'o féca preotésa — dómna, si ea sê-si ajunga scopulu, nu o pré lasá intre celelalte fete si o feríá de

fetiorii din satu. Avea multa avutíá, apoi cugetá, câ cu acésta tóte se potu cumperá — si fericirea.

Acést'a epidemía, care amenintia cu totulu societatea si esila din ea virtutea si adeverat'a sinceritate, unic'a basa a casatorfei si a — fericirei — dorere! a strabatutu si la tiereni.

Dar Veronic'a va merge in siediatóre, — si Veronic'a s'a maritá!...

(Va urmá.)

Alesandru Onaciu.

Ioana Darc.

(Notitie istorice.)

(Urmare.)

Aparitiunea Ioanei Darc inse, este unulu din cele mai rari fenomene istorice. Analele nici unui poporu nu vorbescu de o femeia asié extraordinaria, ale carei fapte sê descepte atât'a mirare si sê fia atátu de sigure. Pentru a intielege tóta importantia misiunei sale, sê aruncâmu mai antâiu o scurta privire peste situatiunea Franciei la pasírea sa pe scen'a istorica.

Natiunalitátile incepura a se formá si a se desvoltá, intr'unu modu instinctivu, inca din primele vécuri ale evului de midilocu. Antâiele semne de viétia natiunala, atátu in literatura, câtu si in politica, le vedemu ivindu-se in Franci'a in decursulu seclului alu IX-le. Santulu Ludovicu, Filipu celu Frumosu, Filipu de Valois, fura destulu de tari pentru a prochiamá si a sustiené in afara independinti'a politica fatia cu supramatí'a papei, ér inlaintu a distruge pe feudali si a lucrá la oper'a organizatiunii natiunale prin unirea diverselu provincie. Procesulu de desvoltare si unitate natiunala inaintá astfeliu cu pasi rapedi, candu vení desastrós'a epoca a batâiloru cu Englesii; la cari se mai adausera si coruptiunea si debilitarea dinastíei regesci.

Pe la inceputulu seclului alu XV, sub imbecilulu Carolu alu VI, Franci'a incepù a se descompune, inainte de a se fi formatu deplinu. Feudalii se redicara de nou, chiar prin manile dinastíei debilitate. Unu rege, mai antâiu minorenu, apoi nebunu; o regina denaturata, autórea si unélt'a tuturoru intrigelu inimice conjuratiuni, asasinuri, desbinâri, resbele civil-pustiiri, terminara prin a aruncá Franci'a int unu caosu ce o duceá la perire. Pierdiendu ur

Voluntari, gardisti mobili, tragatori liberi si artileristi, in Paris.

FREUND & BUCHHEIM

tatea, ea incepea a-si pierde independinti'a, puterea si consciinti'a de sine.

Francesii, astfelu sfasfati, pierdura renunmit'a bataia de la Arincourt, prin care jumatate Franci'a cadiu in manile regelui Anglifierii.

In 1419 inchiã unu tratatu infam u si funestu pentru Franci'a, intre regin'a Issabeau si ducele de Burgoni'a, si intre Henricu alu V, regele Anglifieru, in care se dicea cã acest'a sã fia regentu, cãtu va traí Carolu alu VI, ér dupa mórtea lui sã devina regele Franciei. Issabeau i-promise pe fiic'a de socia, si dechiarã pe fiulu seu, pe dofinulu Carolu alu VII, necapabilu de a urmã in tronu.

Henricu V, unì acum armat'a sa cu armat'a lui Carolu VI, in contra Dofinului, care aveã partid'a sa, si care, audîndu cã e eschisu de la dreptulu regimului, apelã la Domnedieu si la sabi'a sa.

Dar Henricu V morì in curundu. Carolu VI i urmã dupa cãte-va septemani; si fiulu seu, cunoscutu deja in istoria sub numele de Dofinu, fu recunoscutu de rege sub nume de Carolu VII.

Inse Englesii apucasera pe picioru tare in Franci'a. Vasalii cei mari erau pe partea loru, sperandu a-si adauge si a-si asigurã proprietãtile. Englesii se intarira inca mai multu prin dõue invingeri. Ducele de Bedford se asiedia in Parisu sub numele de regentu in loculu principelui Angliei, ce erã numai de unu anu. Mai tõte provincieele trecusera deja sub domirea Englesiloru; si Franci'a intrãga ar fi trecut sub jugulu loru, dõca ducele de Bretani'a si de Burgoni'a, nemultumiti de Englesi, nu s'aru fi desfacutu de ei.

Tiér'a erã inundata pretotindeni de bande devastatõrie, atãtu francese cãtu si straine, cari pustiãu semenaturele, ardeau satele si orasieele, pradau, imprastiau, rapiau si ucideau poporatiunile. Lupii domniau campieele. Din Picardi'a pana in Germani'a, afara de cetãti nu se aflã o casa in susu. Carolu VII, cu pucini ce-i mai remasera, se aflã in starea cea mai nefavoritõria. Tõte midilõceele incercate remasera fara rezultat. Nimicu nu-i folosira, nici ajutoriulu Gasconiloru si Scotianiloru, inimici de mórte ai Englesiloru, nici supunerea aparenta a Languedocului, nici alianti'a familiei de Anjou si Lotaringi'a. Disordinea si nedisciplin'a domniã in õmenii ostirei. Partid'a sa erã mai nimicita. Pe langa acest'a, desì alesu, dar elu inca nu erã *unsu* de rege; si unii i contestau chiar si drep-

tulu de ereditate, pretindiendu, cã n'ar fi fiulu regelui.

In aceste impregiurãri, Englesii incungiura Orleanulu, care, nu numai erã centrulu Franciei si chei'a tienuturiloru de miédia-di, dar erã mai unic'a cetate ce i-remasese credintiõsa. Unu-spre-diece mfi din cei mai bnni ostasi ai Angliei luau parte la acõsta impresorare, si cei mai de frunte lordi: Salisbury, Souffolk, bravulu braviloru, betranulu Talbot, Glasdale, omu resolutu si inimicu furiosu alu Francesiloru, care jurase cã, la intrarea sa in cetate, va ucide totu ce va aflã, õmeni, femeii, copii, fara alegere. Ei redicara in giurulu Orleanului mai multe bastilie; si otarirea loru de a nu parasì asediulu si de a luã cetatea cu ori ce pretiu, se vedé chiar din numele ce dá ei acestoru intarituru: un'a se numiã Parisu, alt'a Rouan, a treia Londr'a; aceste erau cele mai mari.

Orleanistii la inceputu suportara asediulu cu multu curagiu, si cu unu umoru voiosu, caracteristicu Francesiloru chiar in midiloculu celoru mai mari nenorociri. Ei rideau de bombele tunuriloru englese cari nu omoriau pe nimenea. Diceau, cã un'a a descultiatu pe unu omu far' a-i atinge piciorulu. Ei tramiteau Englesiloru violõne cu cari sã-si alunge splenulu in timpulu iernii.

Dar impregiurãrile se schimbara mai tardõu. Dupa o lupta trista pentru Francesi, numita *lupt'a haringiloru*, din cauza cã spargenduse tonele incarcate cu pesci de acõsta numire, provisiune destinata celoru impresurati, — militarii posteau pe atunci, — totu campulu de bataia remase acoperitu de pesci resipiti; dupa acõsta lupta intre ostirea contelui de Clermont ce aduceã provisiunea, si intre Englesi, acestia voiau sã intre in cetate, venindu-le ajutoriu nou. Mai tõte notabilitãtile parasira Orleanulu. Insu-si episcopulu de Orleanu esì, si si-lasã oile sale sã se apere cum voru poté. Conte de Clermont, cu dõue mfi de ostasi ai sei plecã asemenea. Midilõce de subsistentia nu mai poteau intrã, decãtu cu greu.

In cas'a publica nu se aflau patru scudi. Incepura a se ivi semne de tradare. Nobilii nu mai voiau a dá nici bani, nici õmeni. Dunois, bravulu aperiatoriu alu Orleanului, tramise pe La Hire la regele dupa ajutoriu. Regele, invitandu-lu la mеса, n'avù sã-i dé decãtu unu puiu si o cõda de mielu.

In asemenea greutãti, si in atingere cu strainii, corpulu natiunii se resimtì si incepù a veni la consciinti'a de sine. Virtutea si amicii adeverati se cunoscu in periclu. Burgesi'a si

poporul începù a prinde unu viu interesu de nenorocirea regelui si a ducelui de Orleanu, ce erá prinsu la Englesi, si de sórtea celoru impresurati. Le faceau colecte de bani, de totu feliulu, de materialu de provisiune si de munitiuni. — Impregiurare ce onoréza natur'a umana! dîce Michelet; acestu poporu, pe candu mai tóta tiér'a erá in ruine, in midiloculu miseriei si fómetei, erá inca compatimitoriu la relele altor'a.

Mai alesu femeile aveau acestu simtimentu de compatimire. In generalu, ele erau pré pucinu politice pentru a scí suferí jugulu strainului. Credintióse souveniriloru si obiceiuriloru strabune, ca si femeile romane, sororile loru din Orientu, ele remasera bune Francese. Eráu femei, cari si-au facutu unu nume istoricu prin patriotismulu si resistenti'a loru. O juna femeia, dómn'a de Rocheguyon, a datu unulu din cele d'antâiu esemple de resistentia.

Ce s'ar fi alesu de nátiunea francesa? Care ar fi fostu sórtea Europei si a omenimei chiar, déca Franci'a ar fi remasu sub jugulu Englesiloru? Nu scimu. Dar acést'a erá starea Franciei, candu o féta de optu-spre-diece ani, o simpla copila de tieranu, crescuta in pietatea religiósa, santa eroina, luà sabi'a si stindardulu in mana pentru a-si liberá patri'a de straini.

Langa frontier'a dintre Lotaringi'a (Lorraine) si Champani'a, pe cóstele muntilor Vosgi, in midiloculu unei frumóse panorame a naturei, se afla unu satu cu numele Domremy. In acestu satu trecatoriulu póte vedé si asta-di o casa tieranéscá, pretiosu monumentu alu vremiloru trecute, la pórt'a careia se afla trei insemne, intre cari o stea si dóue fiéra de plugu, intru aducere a minte de unil'a origine si de misiunea Eroinei. Ací se nascù Ioann'a Darc. Parintele seu, unu demnu Champanianu, se numiá Iacobu Darc, si mam'a sa Isabell'a Romea, pronume ce se dá pe atunci aceloru ce peregri nasera la Rom'a sê viziteze mormintele martiriloru. Ea avea inca doi frati, mai mari decâtu dins'a, unulu Iacobu altulu Petru. La botezu ea primí numele de Sibill'a; dar a dóu'a nasia a sa a numit'o Ioann'a, dupa numele santului Ioanu.

Parintii sei erau cultivatori de pamentu; dar ei cultivau mosi'a loru parintiésca; si e sciutu câ in familiile cari au propri'a loru mosi'a, nu numai se afla mai multa comoditate, dar este si mai multu spiritulu de neatênare, mai multa nobletia de anima, si moravuri mai bune decâtu in familiile cari traescu in posesiunea

altui'a. Proprietatea este fundamentulu si garantia libertátii si a familiei.

Fíii cei mai mari mergeau cu tat'a loru la campu, ingrigeau de caru si de plugu, s'au padiau vitele la pasiune. Ér pe Ioann'a o tienea mama-sa langa sine a casa, si ingrigiá cu multa iubire de educatiunea ei; o invetiá a ingrígí de economi'a casei si a lucrá. Candu erá mare, nu se aflá femeia sê scia cóse mai frumosu decâtu dins'a. Pe langa ast'a, sub priveghiarea mamei sale, ea avea tóta libertatea de lipsa copiloru pentru a se desvoltá. Din usi'a casei loru se vedeau padurile vechi si umbróse de stejari ale Vosgilor; un'a erá numai câti-va pasi de la pórt'a loru. In acésta padure se aflá unu stejariu betranu, numitu de sateni *arborulu Eleloru*. Elele veniau mai de multu si se desfetau in giurulu acestui stejariu; dar Domnedieu le alungase pentru pecatele loru. Preotulu satului esiá in totu anulu si faceá ceremonia in loculu acel'a. Sub stejariu erá si o fontana, a carei apa avea puterea de a vindecá de friguri. Primavér'a, si in dílele frumóse de véra, Ioann'a esiá cu copilele din satu si se jocá pe marginea padurei; mergeau la *stejariu*, adunau flori in giurulu isvorului, din cari faceau buchete si cununi si le aninau in ramurile arboriloru; apoi se prindeau de mana, cantau si dantiau in giurulu loru. Alte copile lasau cununile loru acolo; ér ea le luá si infrumsetiá cu ele statu'a *Vergurei* candu mergea la biserica, séu la *locurile sante*; erá aprópe de Domremy unu eremitagiu unde ea mergea adeseori cu mama-sa, si candu erá mai mare, singura.

Peste dí, in órele de repausu, si sér'a totu-de-una mam'a ei i spunea intemplári si inventiature din istori'a santa. Ea nu sciá nici scie, nici cetí; dar ea invetiá fic'a sa tóte lucrurile oneste, si totu ce sciá ea despre cele sante. Ea invetiá astfelu credinti'a religiósa, nu ca o ceremonia, ci ca o legenda care avea pentru dins'a tóta poesi'a si totu farmeculu ce-i potea dá iubirea de mama si inchipuirea naiva si senina a unei copile. Ea spunea in procesulu seu câ de la nimenea n'a primitu credinti'a decâtu de la mama-sa.

O interesanta marturíá din acesti ani obscuri, inse fericiti, ai vietii ei, sunt vorbele unei amice de anima a copilariei sale, Haumetta, mai mica cu patru ani decâtu dins'a: Nici o copila, dîcea ea, n'a fostu tienuta mai cu dragu in cas'a parintiloru sei decâtu dins'a.

(Va urmá.)

M. Strajanu.

S A L O N U :

„Roman'a.“

— *Dantiu socialu.* —

Candu purcedemu din punctu de vedere practicu, trebue sê tîenemu inaintea ochiloru, pe langa pastrarea originalitătii, frumseti'a, gratiositatea si simplicitatea dantiului, si acést'a cu atátu mai vîrtosu la dantiuri de colóna, câ-ci cu câtu astfelu de dantiu e mai simplu si gratiosu, cu atátu e mai frumosu, asié încátu nu-lu vomu uitá nici candu, si lu-vomu jocá totu-de-una cu placere si usiorintia.

Am auditu fôrte a dese ori, câ „Roman'a“ e fôrte frumósá, dar e pré complicata, si acést'a póte si fi caus'a câ se jóca fôrte arare-ori — bine. — Ungurii asemenea nu mai jóca „kôr“, pentru câ e pré complicatu.

Recerinti'a principala a dantiului de colóna e, ca tactele muziceii sê fia aplicate ver-carei miscári in dantiu, si asié in figura sê se sfarsiesca music'a cu dantiulu. — Sum departe de a face stramutári séu a schimosi originalitatea dantiuriloru natiunale, dar inse cugtandu a face unu servitiu publicu prin aceea ca sê ne sustienemu, usuám si latímu acele medie necesarie pentru prosperarea-ne vietiei sociale, din a caroru lipsa mai ca nu amu poté pasí la o petrecere natiunala, particularminte voiu sê descriu „Roman'a“, pentru a invitá parerea publica, ca sê me coréga unde eu voiu fi gresíndu.

„Roman'a“ este unu dantiu de colóna, impartítu in 5 figure, si dupa tóta figur'a rondó séu hor'a. Déca analisámu music'a „Romaneii“, aflámu in prim'a figura ardelean'a, — in a dóua figura hatiegan'a, lugosian'a séu precum numímu pe aici joculu „de doi“, — in a 3-a figura music'a jocului banatíanescu „pe picioru“, in a 4- si 5-a figura, compuneri de invértite, balanze si alte miscári, cari se potú acomodá unui jocu de colóna; deci dupa asié analiza a muziceii potemu aplicá câte si mai câte arie pé „Roman'a“, chiar asié precum se aplica felurite si multíme de melodie pe cadrilulu francesu.

I. Music'a primei figure in „Roman'a“ consta din 3 parti, fia-care parte de 8 tacte, 1 si a 2-a parte se repete, éra a 3-a nu, si finéza cu repetarea partei prime. — Dantiulu incepe candu se díce prim'a óra partea 1-a in a 7 si 8-lea tactu, invertíndu totu jucatoriulu dam'a sa pe sub man'a drépta. De locu mai departe; ambele colóne facu fia-care spre drépt'a 2 pasi: tóta persón'a face antáiu vecinului seu unu complimentu, si altu complimentu jucatoriului seu: tóta parchi'a face o invirtire spre drept'a (music'a a repetítu partea prima) ambele colóne facu fia-care spre stang'a 2 pasi, 2 complimente, unulu vecinului si altulu jucatoriului, si éra-si tóta parchi'a face o invirtire spre drépt'a: parchile incrucisíéza manile, si standu tóta parchi'a fatia in fatia, face fia-care colóna spre midilocu 2 pasi: prescisele 2 complimente: tóta parchi'a schimba dam'a sa cu dam'a vis-à-vis-ului seu, estu-modu, câtu totu jucatoriulu standu la loculu seu, invirtesce dam'a sa spre midilocu, si o predá jucatoriului vis-à-vis, care stâ cu elu crucisíu: (music'a a repetítu partea a dóua)

colónele se despartu de la midilocu, adeca tóta parchi'a cu manele incrucisiate si dama straina, face 2 pasi spre locu, 2 complimente, si o invirtire spre drépt'a (music'a a finitu partea a trei'a) parchile incrucisíéza manele; 2 pasi spre midilocu: 2 complimente: damele se schimbá in modulu de mai nainte: 2 pasi spre locu: 2 complimente si o invirtire spre drépt'a. (Music'a a repetítu a dóua óra, partea prima.)

Hor'a séu „rondó“; music'a are dóue parti, partea prima nu se repete, partea a dóua se repete, music'a si dantiulu se sfersiesce la finea partei prime. Dantiulu incepe cu music'a: ambele colóne facu unu cercu, o hora; 2 pasi la drépt'a, 2 complimente: mai de parte totu spre drépt'a: 2 pasi, 2 complimente (music'a a finitu partea prima) hor'a se desface, tóta parchi'a face o invirtire spre drépt'a si alta spre stang'a. Hor'a se aduna: 2 pasi la stang'a, 2 complimente, totu la stang'a 2 pasi, 2 complimente (music'a a repetítu partea a dóua) hor'a se desface, tóta parchi'a face 2 invirtiri, una spre drépt'a, alta spre stang'a (music'a a finitu partea prima).

Prim'a figura si hor'a se díce si se jóca totu-de-una „moderato“, dara si celelalte figure, dupa caracterulu dantiuriloru de colóna au sê se cante si jóce ce-va mai „moderato“ decátu „alegro.“

Pana acum jocasemu figur'a a dóua cu asié numiti pasi de „csárdás“ — eu sum de acea parere, câ reu amu jocatu, pentru câ precum amintisem, music'a acestei figure caracterisandu dantiulu „hatiegan'a“ séu „logosian'a“, vomu intrebuintiá si pasii, ~~acéstui dantiu~~ adeca 2 pasi nainte, 2 pasi inapoi, si finéza acést'a figura pré complicata, parte prin scurtímea si iutímea muziceii, parte prin pré multe invirtiri, vomu jocá mai incetu mai simplu si frumosu.

II. Music'a figurei a dóua are dóue parti, tóta partea se repete; tóta figur'a se canta de dóue ori, si sfirsiesce cu repetírea partei a dóua.

Dantiulu incepe cu music'a: ambele colóne schimbá loculu si adeca totu jucatoriulu cuprinde cu man'a drépta tali'a damei, éra cu cea stanga tiene drépt'a damei, si asié face 2 pasi in stang'a spre midilocu, si 2 pasi in drépt'a totu spre midilocu, aci ambele colóne intr'o linia, tóta parchi'a pe de a drépta vis-à-vis-ului seu trece la loculu strainu, cu 2 pasi la stang'a, 2 pasi la drépt'a; damele ambeloru colóne trecu inderetu la locu, cu 2 pasi la stang'a, 2 pasi la drépt'a spre midilocu, aci fia-care dama pe de a drépt'a alteia, trece mai departe 2 pasi la stang'a, 2 pasi la drépt'a (music'a a repetítu partea prima) jucatorii inca trecu singurateci, ca si mai nainte damele, la locu: damele éra schimba loculu in modulu prescisu (music'a a repetítu partea a dóua) jucatorii li urméza, schimba loculu: tôte parchile in colóna, ca si la inceputu trecu la locu (music'a a dóua óra a repetítu partea prim'a) tóta parchi'a face o invirtire la drépt'a si alta la stang'a. (music'a a repetítu a dóua óra, partea a dóua.)

III. Hor'a. Music'a figurei a treia, are dóue parti; tóta partea se repete, tóta figur'a se canta si se jóca de dóue ori si sfirsiesce cu repetírea partei a dóua.

Dantiulu incepe cu music'a: totu jucatoriulu in-

vertesce odata dam'a pe sub man'a drepta, atunci o cuprinde de talia si face o invirtire spre drepta: parechile se despartiescu, fatia in fatia, asi e catu jocatorii stau cu spatele catra mediulocu, asi e sunt 2 colone de jicatori si 2 colone de dame: tota colona face in drepta 2 pasi si 2 complimente: colonele facu in stanga 2 pasi si 2 complimente (music'a a repetitu partea prim'a) persoanele fia-carei parechi facu 2 pasi mici apropiandu-se una de alt'a si 2 complimente: 2 pasi inderetu indepartendu-se una de alta: 2 complimente; atunci intr'o iutime parechile se aduna, facu 2 invirtiri un'a spre drepta, alta spre stanga (music'a a repetitu partea a doua) in modulu acestu se repete totu figur'a in musica si dantiu.

IV. *Hor'a*. Music'a figurei a patra are 4 parti, prima parte 8 tacte; a dou'a parte 8 tacte, acesta parte se repete; a 3-a parte, balanzulu, nu se repete, a 4-a parte era nu se repete — sfirsiesce cu finea partei a patra, tota figur'a se canta si se joa de 2 ori.

Dantiulu incepe cu music'a: arangieriulu comanda ori si carei colone, aducerea damelor la colona de vis a-vis, deci totu jicatoriulu invertesce odata dam'a pe sub man'a drepta si o duce in pasi iuti la vis-a-vis-ulu seu, acest'a cu ambele dame, adeca tota colona pasiesce la midilocu si totu jicatoriulu invertesce ambele dame odata pe sub mani (music'a a finitu 8 tacte, adeca partea prima) totu jicatoriulu face in midilocu cu ambele dame o hora, si li invertesce odata la drepta si alta odata la stanga, atunci duce dam'a de vis-a-vis la locu si cu a sa inca merge la locu. (music'a a repetitu partea a doua) parechile facu balanzulu, adeca tota parechi'a se intorce fatia in fatia, si tienendu-se de ambele mani, face spre medilocu unu pasiu si inderetu unu pasiu, 2 pasi spre midilocu: in continuu inderetu unu pasiu, altu pasiu spre midilocu, 2 pasi inderetu (music'a a finitu balanzulu) parechile facu o invirtire la drepta si alta la stanga (music'a a a finitu partea a patra) figur'a se repete in musica si dantiu, colona se schimba in aducerea damelor.

V. *Hor'a*. Figur'a a 5-a are 3 parti, tota partea se repete.

Dantiulu incepe cu music'a: tote parechile facu promenada si la semnulu arangieriului invertesce fia-care jactoriu dam'a cate odata pe sub man'a drepta: tote parechile facu o colona, spre balanzu; jicatorii incepu balanzulu totu-de-una in stanga (damele pentru ca stau in fatia cu jicatorii totu-de-una incepu in drepta) deci unu pasiu nainte, unu pasiu inapoi, 2 pasi nainte; unu pasiu inapoi, unu pasiu nainte 2 pasi inapoi: se despartiescu jactorii de dame, si printre ambele colone trece cate una parechia de la capetulu colonei, invertindu dam'a cate odata pe sub mana: colona se aduna: face balanzulu: colona se desface si trece cate o parechia, seu de dupa multimea parechiloru mai multe una dupa alt'a: balanzu; si asi mai departe, pana nu trecu tote parechile: jactorii se despartu de parte de dame: fia-care colona face in drepta 2 pasi 2 complimente, in stanga 2 pasi 2 complimente: jactorii se repediescu spre dame, aceste-i insiela facendu fia-care o invirtire in locu. Jactorii se retragu: ambele colone facu in drepta 2 pasi 2 complimente, si asi in stanga: jactorii se repediescu spre dame, si facu o invirtire spre drepta si alta spre stanga: promenada se continua, si intr'acesta se petrece dam'a a casa.

Ioanu Sietianu.

Curierulu modei.

— *Pesta 19 ianuaru.* —

Inainte de a trece la descrierea generala a modei din sezonulu presinte, vomu da aci nescie schitie despre toaletele din jurnalulu de moda alaturatu la nrulu presinte.

Figur'a prima porta unu vestmentu verde de balu, gatitu din tarlatan. Decorarea sucnei consta din doue increstiure late si aniatorie, garnite cu tafota verde, si infrumsetiata mai de parte cu cate unu firu desu si albu de pucuri, si la cate-unu locu cu cocarde de pantlice verde; tunic'a asemene e garnita cu tafota verde, cu unu firu de dintele increstite si ascutite si inderectu troussirata; si decorarea spacelului consta din dintele albe si tafota verde. — Pretiulu acestui vestmentu, decoratu cu tafota e 50 fl., er simplu numai din tarlatanu 30—35 fl.

Vestmentulu de pe figur'a a doua e din tafota alba si rosa. Partea inferioara a sucnei e decorata cu trei renduri de arcuiri de increstiure taiate, si de a supra acestora se vedu si nescie brodarie usiore. Tunic'a e forte larga si e supratrasa de siette ori pretotindene, fiindu insemnata cu tafota rosa. Acestu vestmentu costa, gatitu din tafota, 80 fl., numai din tarlatan, 40 fl.

Si acum, precum promiseramu, vomu impartesi ce-va, stim. nostre cetitorie, despre vestmintele de balu si serate, cari acum ne interesza mai multu.

Inainte de tote amu facutu esperinti'a aceea, ca vestmintele voru fi estu-timpu cu multu mai scurte de catu in sezonulu trecut, candu nu arare-ori, si inca la inceputulu balului, avura multe slepuri sorte cam trista. Decorarea consta mai multu din tafote si dintele, si infrumsetiarea va fi mai exclusivu din flori, cari se si cadu tineretiei.

Unele toalete frumoase de balu le-amu vediutu compuse in modulu urmatoriu:

O toaleta, pentr'o copila care prima-ora pasiesce in balu, era gatita numai din tarlatan albu, sucna era acoperita intraga cu increstiure merunte si in midilocu acestora se estindeau de a lungulu girlande de flori albe. Spacelulu si manecile asemene erau decorate totu cu de acele flori, de cari erau preperate si intre bucle.

Amu vediutu si o a doua toaleta, care era pre frumoasa. Era gatita din tafota negra si preste sucna mai era trasa o supra-sucna de gaze negru francesu, fiindu undulata de dintele albu-galbie, si afara de acesta, precum sucna asi si tunic'a era prevediuta cu buchete mici de rose. Spacelulu taiatu asemene era decoratu cu o girlanda de buchete de aceste, asemene si braulu.

In urma a treia toaleta era din tarlatan albu, si in partea ei inferioara era cate-o dintela increstita si apoi tarlatan increstitu, si mai de parte in schimbatu, er intre increstiure se estindea pana la capetu cate-o varga verde de atlasu.

Tunic'a era din atlasu verde, impregiurata cu dintele verdi si de trei ori troussirata, in fia-care locu decorata cu cocarde verde. Spacelulu din atlasu verde era decoratu cu dintele negre, era pe peru avea numai o cocarda de pantlice verdi.

CE E NOU?

* * * (*Dlu Alesandru Romanu*) termină timpul prinsorei sale la Vatiu mercuri in 18 ianuarie, si rentorcându-se la Pest'a, fu intimpinatu la gar'a drumului de feru de mai multi stimatori ai sei, cari lu-salutara cu cea mai viua bucuria redatu libertății, in midiloculu loru. La acésta salutare fu represintatu si poporul, prin doi tierani, tramisi a nume din cerculu electoralu Cec'a, spre a bineventá pe iubitul loru deputatu la esfrea sa din prinsóre. Sér'a o societate frumósa se aduná la més'a ospitala a dlui Romanu, cu care ocaziune se portara mai multe toast, atátu pentru dsa, câtu si pentru alti barbati demni. Sub decursulu dñei, precum si a cinei, sosira mai multe telegrame gratulatórie, la cari credemu, cá se insotiescu si onorabilele cetitórie ale acestei foi.

* * * (*O scrata romanésca in Pest'a.*) Numai arareori suntemu in placut'a positiune, de a poté impartesfi ce-va si despre viétia sociala romana din Posta, unde — precum suntemu informati — in carnevalulu presinte nici balu romanescu nu se va tiené. O asemene ocaziune rara ni ofere sér'a de la 15 ianuarie, candu onorabil'a familia romana Mihali, jude la tribunalulu supremu, a intrunitu in salónele sale o frumósa cununa de óspeti. Serat'a incepú la siepte óre. Dómn'a casei, acésta démna matróna, a carei tesauri sunt fiii sei, prin afabilitatea sa a creatu toturora mominte placute. Privindu in sal'a de dantiu, ochii nostri remasera incantati de o graciósa cununa de dame, intre cari domniór'a de casa impresiuná pe toti cu farmeculu conversatiuni sale. Incátu pentru frumsetia, nu cutediámu a primí rolulu lui Paris, cá-ci elu a trebuitu sê aléga numai intre trei frumóse, ér noi amu avé sê enunciámu opiniunea nóstra estetica despre unu contingentu multu mai bogatu. In odáile laterale si-petreceau barbati mai innaintati, intre cari domnulu casei escelá in deplin'a sa iubire de óspeti. Serat'a durá pana demanétia la trei óre in midiloculu unei vioiciuni cordiale, — si ne despartíramu, aducédu cu noi suvenirile unei nopti frumóse.

= (*Cum sciu germanii sê pretiuésca pe poetii loru!*) Diu'a de 15 ianuarie a fostu diu'a onomastica a poetulu germanu Grillparzer, si totu-odata o dí de serbatóre pentru germani. Imperatul onorá pe poetulu betranu, in alu 80-le anu dlui vietii sale, cu crucea mare alu ordulu Franciscu-Iosefinu, si din cas'a sa privata i asemná o recompensa anualá de 3000 fl. La festivitaea, arangiata in onórea lui de societatea „Concordia“, au participatu principele de coróna Rudolfu, mai multi archiduci, primariulu, si alti demnitari. Laube tienú unu toastu fórté insufletitu. Multiamí ceriului, cá, pana candu glori'a Germaniei e udata de o mare de lacrimi, Austri'a traiesce in paco si si-póte incununá, in festivitaea acésta splendida, pe poetulu ei mare. „Acestu fiu nobilu alu Austriei — díse elu — e totu-odata si celu mai nobilu poetu alu intregi Germanie. Soiulu germanu austriacu nascuse pe Grillparzer, care e mai aprópe de Schiller si Góthe, si soiulu care nasce unu atare poetu, acél'a e de viétia, si Grillparzer insu-si e dovéda viua la aceea, cá in Austri'a mai esiste isvorulu fapteloru mári!“ Dupa vorbirea acést'a, care produse impresiunea cea mai profunda, se incununá bustulu poetulu onoratu, care va orná foyerulu teatrului din „Burg.“ Acestu teatru asemene si-pronunciá stim'a sa profundu pentru betranulu poetu,

representandu in onórea lui pies'a „Sappho“ la care participá o multíme de ascultatori. O comisiune din forme a fondului „Grillparzer“ pregatise, prin profesorulu Radnitzky, o suma mare de medaile de suvenire. Din tóte partile Austriei, locuite de germani, i se tramisera adrese de gratulatiune. In Linz, Gratz si Praga se represintara piesele lui teatrale. Orasiele Iglau, Znaim, Innsbruck si Botzen lu-alesera de cetatianu onorariu, si facultatea filosofica din Gratz lu-denumí membru onorariu. Archiducele Fr. Carolu fu primul care lu-gratulá prin contele Wurmbrand. Unu adjutantulu imperatescu i predede manuscrisulu Maiestății Sale, si colonelulu Latour i presintá gratularea principelui de coróna. Archiduces'a Sofi'a i tramise o cununa lauri. Telegrama si din strainetate, cununi de flori din partea femeiloru din cercurile aristocratice, si de totu felulu de suprinderi lu-inundara. Cas'a in care siedeá Grillparzer, ér infrumsetiata cu tricolóre, treptele acoperite cu covóre si preserate cu flori. Oviatiunea acést'a i se facú de catra proprietariulu — casei.

= („*Confidintia.*“) Sub acestu titlu a aparutu in Vien'a o fóia, care inse o capeta numai — creditorii, si o infintiata numai pentru aceea, ca dinsii sê-si impartasiésca prin ea unulu altuia pe toti cei rei de plata. In foi'a acést'a se afla registruu detorasiloru, locuinti'a loru, sum'a detoriei si insemnarea timpului de candu datéza detori'a. Déca óre-care si-solvesce detori'a, numele lui apoi se sterge din registru. Este o societate de comercianti, care sustiené fóia acést'a, si numai membrii acestei societăti o primescu, inse sub conditiunea stricta de a se tiené in secretu; a o aretá altuia e aspru opritu.

= (*Unu Othello nou.*) Unu garsonu din Vien'a traí unu timpu indelungatu in relatiuni de amoru cu o copila de 17 ani, Paulin'a Krotting. Portarea acesteia i devení mai in urma cam suspitiósa, si ca sê se convinga despre infidelitatea amantei sale, i scrisse o epistola in numele unuf „june de stare“ in care o róga pentru o intrevorbire la Schwender intr'o „cau a onesta.“ Copil'a i implini rogarea. Garsonulu, imbracatu in vestminte de pelerin, se presintá la timpul seu in loculu anumitu, si rogá pe copil'a sê-lu p tréca pana la locuinti'a sa. Paulin'a se invoi, crediendu cá pelerinulu e junele amorosu, care i scrisse epistol'a. Se suira amendoi intr'o trasura, ca sê plece catra Penzing, inse preste pucinu birjarulu audfise strigate de ajutoriu, si deschidiendu dinsulu usi'a trasurei, i vedí in lupta infricosiata. Paulin'a cadiu ametita pe siedutulu ei, ér garsonulu, usandu de intunereculu noptii, disparú rapede. Birjariulu maná de locu la politia si facú in-sciintiare despre asinatulu acést'a. Paulin'a érá strapunsa in mai multe parti, inse ranele ei nu sunt mortale, si ea se va revindecá. Pelerinulu gelosu e acum arestatu si si-acépta pedéps'a sa.

Din strainetate.

= (*Nu numai in Paris*) ci si in Versailles se simte acum lips'a de carne. Aicea, dupa cum se scrie, atát'a nutrementu se mituiésce, incátu traiulu devine din ce in ce mai ingrigitoriu, mai alesu pentru cá viptualele sunt greu de capetatu. Inse prusii la castiga cu ori-ce pretiu, si periclulu nu e asié mare ca in Parls, unde, dupa „Journal des Debats“: „lips'a incepe a fi ingrozitória.“

= (*Pap'a din Rom'a*) pe langa tóte nefericirile cari lu-au ajunsu, e fórte vialu, glumetiú. Nu de multu, venindu cu Signorulu S., i díse urmatóricile cuvinte: „Déca asiú fi fatalistu, ar trebui sê fiu intr'o dispusetiune fórte rea. Alalta-eri a treznitu unu fulgeru in vaticanu, si a strabatutu chiar in localitatea mea. Precum se vede, dupa enunciareá dogmei de infalibilitate, urmá ura, despretiú, sange, trasnete si innundatiune. Tóte aceste mi-profetiéza mórtea mea curenda, inse in lucruri de aceste sum liberalu.“

= (*Bombardarea Parisului.*) Arare-ori a fostu situatiunea Franciei si, preste totu, a Europei atátu de sangerósa si trista, ca in momentulú presinte. Ceea ce nu credea si nu putea presupune nime, s'a intemplatú intru adeveru. Capulu órdeleru nemtiesci, mai barbare decâtu insi-si vandalii, regele Vilhelmu, bombardéza Parisulu. In resiedinti'a de pana acuma a artei si sciintiei, a supra bulevardulu libertátii si a supra léganuluí salvárii genului omnescu se arunca o multíme de bombe. Canonirii prusesci punu in flacare templele artiloru, piatielo idealeloru si musecele, cari sunt decórea întregii lumi! Spitalale ardu, éra femeilo si copiii se ucidu pe strade! Si acésta scena de aprindere si ucideré se esecuta de regele prusescu, éra Europ'a stá muta si amorfita facia de acésta fara-de-lege, si nicaiurea nu se afla o mana puternica, carea sê puna stavila criminalistuluí neumanu si fara domnedieu.

Socóta publica.

Turda 24/12 dec. 1870.

Domnulu meu!

Ací alaturatu ti-tramitu list'a de contribuiuri pentru suvenirulu dlui Schuselka, pe care te rogu a o publicá in stimabilulu dtale diariu, ce redigezi, — totu odata acelu si socoté'a in copie dupa originalu, despre spesele facute cu acelu suveniru.

Din aceste dóue scrisori vei poté vedé, cá suvenirulu a constatu (afara de spesele espeditiunii si a mai multoru telegrame din partea mea) 318 fl. v. a., — éra contribuirile incurse facu numai 274 fl. v. a. 60 cr.

Sperandu domnulu meu, cá voi dá publicitátii câtu mai curendu acésta socotéla, — te rogu sê primesci incredintiarea pré destinsei mele stime si consideratiuni, cu care simu

A dtale

stimatória
Emilia Ratiu.

Consemnarea numeloru

femeiloru Romane din Transilvani'a, cari au contribuitu pentru suvenirulu dlui Franciscu Schuselka, redactorele „Reformei“ in Viena.

Dn'a Eufrosina Acsente Severu in Cricáu 10 fl., prin Dn'a Ana Sándoru de Vistu au contribuitu: dn'a Ana Sándor de Vistu in Orda inf. 10 fl., dn'a Clara Popu in Alba-Iulia 1 fl., dsiór'a Maria Cirlea in Alba-Iulia 2 fl., dn'a Maria Cirlea in Alba-Iulia 2 fl., dn'a Elena Tordasianu in Alba-Iulia 2 fl., dn'a Maria de Popu in Alba-Iulia 1 fl., dn'a Cleopatra Brendusianu in Alba-Iulia 1 fl., dn'a Revia Orgidanu in Brasiovu 5 fl., dn'a Ecaterina Tipeiu in Sebesiu 1 fl., dn'a Elena Ohnitiu in Sebesiu 1 fl., dn'a Alesandrina Besanu in Sebesiu 2 fl., dn'a Rosalia Balomiri in Sebesiu 5 fl., dn'a

Elena de Popu in Sebesiu 3 fl., dn'a Eugenia Paraschivu in Sebesiu 1 fl., dn'a Susana Sáau in Pinulu inf. 1 fl. Prin dn'a Iudita Macelariu au contribuitu. Dómnele: Iudita Macelariu in Sibíiu 10 fl., Elena Popescu in Sibíiu 10 fl. Prin dn'a Carolina Orbonasiu: Dómnele: Carolina Buteanu in Sz. Reginu 1 fl., Carolina Orbonasiu in Sz. Reginu 5 fl. Din Clusiu prin dn'a Ecatarina Popu nasc. Filipescu: Dómnele: Teresia Baldi in Clusiu 1 fl., Ecatarina Popu in Clusiu 1 fl., Ana Fülepu in Clusiu 1 fl., Nina Westemanu in Clusiu 1 fl., Julia Ranta in Clusiu 1 fl., Ana Rosiescu in Clusiu 1 fl., Maria Janchi in Clusiu 1 fl. 50 cr., Dochitia Nastanu in Clusiu 1 fl. Din Gileu prin dn'a Rosalia Popu nascuta Baldi: Dómnele: Rosalia Popu nasc. Baldi in Gileu 5 fl., Verona Bochisiu in Gileu 3 fl., Maria Baldi in Gileu 1 fl., Anastasia Stanu nasc. Majeru in Gileu 2 fl., Maria Bodea in Gileu 50 cr., Maria Veres nasc. Vurgoiu 2 fl., Maria Cotisielu in Gileu 2 fl., Onitia Mironu nasc. Majer in Gileu 1 fl., Maria Stanu in Gileu 4 fl. Prin dn'a Eufemia Manu au contribuitu: Dómnele: Amalia Anca in Gherla 5 fl., Maria Bohetielu in Gherla 3 fl., Susana László in Desiu 3 fl., Ema Muresianu in Gherla 5 fl., Julia Papiu in Gherla 3 fl., Luiza Popu in Gherla 3 fl., Eufemia Manu in Desiu 5 fl. Prin dn'ulu Gavrilu Manu a contribuitu urmatóricile Dómne: Maria Illésiu in Clusiu 5 fl., Maria Bogdanu in Cusdrióra 2 fl., Susana Muresianu in Cusdrióra 1 fl., Maria Micanu in Cusdrióra 1 fl., Ana Illésiu in Cusdrióra 1 fl. De la domnióricile Copilitie: Amalia Antonu in Cusdrióra 1 fl., Ludovica Antonu in Cusdrióra 1 fl. Totu prin dn'ulu Gavrilu Manu urmatóricile Dómne: Esteru Luchii in Naseudu 3 fl., Anastasia Bontila in Mocodu 2 fl., Anastasia Puica in Mocodu 1 fl., Maria Verticu in Mocodu 1 fl., Verenia Georgiu Tomi in Mocodu 1 fl., Ioana Tancu in S. Georgiu 5 fl., Tecla Popu in S. Georgiu 1 fl., Julia Hansia in Maeru 2 fl., Maria Filipu in Hatiegu 2 fl., dr'a Aurelia Filipu in Hatiegu 1 fl., Titiana Loginu in Neposu 1 fl., Eftima Popu in Feldra 2 fl., Ioana Domide in Ratnot 2 fl., drele Iuliana, Eugenia, Sanfira in S. Georgiu 1 fl. 60 cr., Ileana Halitia in S. Georgiu 1 fl., Elisabeta in S. Georgiu 1 fl., Emilia Budurleanu in S. Georgiu 1 fl., Laura Budurleanu in S. Georgiu 1 fl., Rosalia Musta in S. Georgiu 2 fl., Maria Bercianu in S. Georgiu 2 fl., Nastasia Busura in S. Georgiu 1 fl., Maria Musta in S. Georgiu 2 fl. Totu prin dn'ulu Manu a contribuitu: Dómnele: Leontina Romanu in Pesta 2 fl., Susana Petricu in Resitia 3 fl., Ana Filipanu in Baza 2 fl., Elena Filipanu in Buza 1 fl., Juliana Teusianu in Ózaga 1 fl., Rosalia Pincariu S. Ana 1 fl. Din Abrudu prin dn'a Emilia Nicola de la Dómnele: Emilia Nicola in Abrudu 1 galb., Carolina Balintu in Abrudu 3 fl., Ana Galu in Abrudu 1 fl., Iosefina Popoviciu in Abrudu 1 fl., Iustina Vladu in Abrudu 1 fl., Ludmila Draia in Abrudu 1 fl., Maria Popu de Harsianu in Abrudu 1 fl., Amalia Bosiota in Abrudu 1 fl., Iuliana Tobiasiu in Abrudu 1 fl. Din Blasiu prin dn'a Maria Popa de la Dómnele: Flórea Vancía nasc. Nistoru in Blasiu 5 fl., Ana Vlása in Blasiu 3 fl., Varvara Panfliu in Blasiu 3 fl., Ana Dulocu nasc. Fekete in Blasiu 5 fl., Ana Boeru in Blasiu 1 fl., Eleonora Solomonu nasc. Vlása in Blasiu 1 fl., Amalia Moldovanu in Blasiu 1 fl., Maria Popu in Blasiu 3 fl., Amalia Crisiau in Blasiu 1 fl., Maria Marinu in Blasiu 1 fl., Iuliana Balintu in Blasiu 1 fl., Maria Ratiu in Blasiu 1 fl., Ana Popu in Blasiu 2 fl., Maria Tipografu in Blasiu 2 fl., Ana Fülepu in

Blasiu 2 fl., Ana Grama in Blasiu 1 fl., Iuliana Puianu in Blasiu 1 fl., Maria Popu in Blasiu 1 fl., Rosalia Lupanu in Blasiu 1 fl., Ana Jofonu in Blasiu 1 fl., Esteru Popu in Cetatea de Balta 5 fl., Elena Niagai in Cetatea de Balta 2 fl., Iuliana Coltoru Popu in Cetatea de Balta 1 fl., Iudita Rusianu in Cetatea de Balta 5 fl., Maria Popa in Blasiu 2 fl. Din Turda: Dómnenele: Ana Filipescu in Turda 1 fl., Maria Micusianu in Turda 1 fl., Juliana Mezei in Turda 1 fl., Nina Ratiu in Turda 5 fl., Ecatarina Ratiu in Turda 2 fl., Maria Ciurileanu in Ciurila 5 fl., Laura Boeru in Lechnitia 10 fl. — Suma: 274 fl. 60 cr.

Glume si nu pré.

— Apoi, drag'a mea, — dîse A. catra amic'a sa numai decurendu maritata, — dar cum ti-place barbatielulu teu?

— Bine! Dar are o scadere, nu se scie jocá de a cartile!

— Ce? Asta-e scadere? Asta-i dóra insusîrea cea mai buna!

— Buna la naib'a! Elu nu se scie jocá, si — totu-si se jóca.

— Bine câ esti la mine, — dîse odata unu poetu catra amicululu seu care lu-cercetase, — voui sê-ti cetescu nesce poesii, cari acusi se voru si publicá.

Acest'a nu potú refusá ascultarea, de si erá unu frigu cumplitu in chili'a poetului.

— E bine, ce dîci despre ele? — întrebá in urma poetulu finindu-si lectur'a.

— Frate! De erá mai multu focu in poesiele tale, séu mai multe dintre poesiele tale in focu, n'asiu fi sgriburatu atátu de tare langa tine.

— Spune-mi te rogu, — dîse unu meseriasiu catra unu artistu teatralu, — câ-ci dta esti de mai multi ani artistu, cum se finesce pies'a lui Schiller „Amoru si Cabale“, are o fine trista séu viala?

— Dieu, dlu meu, respunse artistulu cu perplesitate — eu nu-ti potú dá deslucire; câ-ci, scfi dta, eu jocu totu-de-una pe maresialulu de Kalb, si fiindu-câ in actulu alu cincî-le eu nu rolezu, totu-de-una m'am indepartatu si nici-candu n'am asceptatu finea.

— Dómnna! — agrái ôre cine pe o necunoscuta — mie mi-se pare, câ te-am veditu ôre-unde-va!

— Da, dle, — respunse acést'a nimeritu — eu totu-de-una am fostu ôre-unde-va!

Regele Danemarcei, Cristianu alu IV-le fu întrebatu odata câ, dupa datin'a ce erá, de ce nu-si tiene si elu unu nebunu de curte? „N'am trebuintia, respunse regele, câ-ci candu invitú ómenii mei de curte la unu prandiu séu cina si li dau vinu destulu, n'am numai unulu ci — mai multi.“

Gâcitura numerica

de Anastasia Leonovicu.

11. 2. 9. 4. 12. E unu nume femeiescu.
8. 5. 9. 5. Multi pré tare lu-iubescu.
3. 5. 9. 13. 5. Candu intr'insulu ne urcâmu, Preste case, atunci vedemu.
1. 7. 5. 14. Êrn'a numai se ivesce, Er véra ne parascesce.
6. 10. 9. 4. De acesti candu sunt pe ceriu, Luna si stelele pieru.
1 — 14. Nu e fiu demnu de Traianu, Nici de a se numi romanu; Celu ce acést'a nu iubescce, Si nu simte romanescce.

Deslegarea gâciturii de semne din nr. 50.

Crisiana, tiéra de gele,
Tu esti stéu'a vietii mele;
Crisiana pamentu de plansu,
Tu esti dorulu meu nestinsu;
Tu speranti'a mea din visu,
Ce cu farmecu mi-ai surisu!
Candu mo uitu la tine 'n cale,
La frumseti'a valei tale;
De privescu la munti in susu,
Sufletulu meu e sedusu,
Se innaltia si presalta
De o fericire 'nalta.

Iosifu Vulcanu.

Deslegare buna primiramu de la dómnele si domniórele: Maria Popescu, Elena Crainicu, Maria Dumbrava, Ana Piso, Maria Demianu, Anastasia Orbonasiu, Veronica Piposiu, Maria Grozescu, Ersilia Magdu, Ludovica Olariu, Rosa Popovicu n. Serbu; si de la dnii: Vasiliu Nechiti si Demetriu Iosofu.

Post'a Redactiunii.

Cótele esite in anulu trecutú din „Cavalerii noptii“ se voru tramite abonantiloru in septeman'a viitoria.

Pesacu „Cavalerii Noptii“ nu se potú tramite cu fói'a in dóue esemplarie, — dar la finea fia-carui semestru se voru potú procurá colele deja aparute.

Putna. Dlui I. P. Cu tabloulu „Regin'a Sabei“ nu mai potú serví. Alege-ti altulu in loculú acestuia!

Suplementu I.: „Cavalerii noptii“ tomulu II, còva IX.

Suplementu II: Jurnalulu de moda femeiesca pentru carnevalu.